

KAUNO REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS IŠVADA

2018 m. spalio 22 d.

Kaunas

Posėdžio data, laikas ir vieta: 2018 m. spalio 15 d., vieša posėdžio dalis – projekto pristatymas: 15:00 – 16:30, Vilniaus g. 22-1A, Kaunas. 2018 m. spalio 22 d., uždara posėdžio dalis: 18:05 – 20:15, Vilniaus g. 22-1A, Kaunas.

Posėdžio pirmininkas: Linas Tuleikis.

Posėdžio sekretorius: Tomas Razbadauskis.

Kauno regioninės architektūros tarybos (toliau – Tarybos) nariai, dalyvavę priimant sprendimą: Linas Tuleikis, Audrys Karalius, Guoda Zykuviienė, Rimgaudas Miliukštis, Neringa Blaževičienė, Rymantė Gudienė, Mantas Michaliunjo, Marius Torrau, Loreta Janušaitienė, Dalius Šarakauskas.

Garso įrašai: Daryti 2 (du) garso įrašai:

1. LAR_RAT_K_2018-10-15 posėdis.MP3 (įrašo trukmė - 1:30);
2. LAR_RAT_K_2018-10-22 posėdis.MP3 (įrašo trukmė – 2:10).

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

2018 m. spalio 22 d. Taryba svarstė „Kauno miesto pramogų ir sporto rūmų „Žalgirio“ arenos, Karaliaus Mindaugo pr. 50, rekonstravimo projektą“ (toliau – Projektas). Projektas buvo svarstomas projektuotojo prašymu. Projekto svarstymą apmoka projektuotojas - IĮ „E. Miliūno studija“.

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

STATYTOJAS: Kauno miesto savivaldybė, juridinio asmens kodas 188764867, Laisvės al. 96, Kaunas.

STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS: Kauno miesto pramogų ir sporto rūmų „Žalgirio“ arenos, Karaliaus Mindaugo pr. 50, Kaunas, rekonstravimo projektas.

STATINYS: Pramogų ir sporto rūmų „Žalgirio“ arenos daugiavfunkcinis vandens sporto centras.

STATYBOS RŪŠIS: Statinio rekonstravimas.

STATINIO KATEGORIJA: Ypatingas statinys.

STATINIO NAUDOJIMO PASKIRTIS: 7.14 Sporto paskirties

STATYBOS VIETA: Karaliaus Mindaugo pr. 50, Kaunas.

PROJEKTO DALIS: Architektūrinė.

STADIJA: Projektiniai pasiūlymai.

PROJEKTUOTOJAS: I.I. „E. Miliūno studija“, juridinio asmens kodas 133417785, K. Donelaičio g. 63-5, Kaunas.

PROJEKTO AUTORIAI: Architektai Aurimas Ramanauskas, Dalia Paulauskienė, Vytautas Miliūnas.

MAKETAS: Architektas Paulius Naruševičius

PROJEKTO VADOVAS: Architektas Aurimas Ramanauskas (kvalifikacijos atestatas Nr. A 1559).

III. REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS ARGUMENTAI

Įvertinus parengto projekto pristatymą, galima konstatuoti, kad tokioje svarbioje ir jautrioje miesto vietoje, kaip Karmelitų sala, sprendiniai turėtų būti atliekami kompleksškai, vertinant visą salos ir salos prieigų situaciją, ko Tarybos ekspertai pateiktoje medžiagoje pasigedo. Dirbant fragmentiškai, tampa nebeaiškūs salos prioritetai, ištrinama riba tarp urbanizuotos ir žaliosios salos dalių, o tai gresia parkinės salos dalies besaike urbanizacija. Ekspertai projektą svarstė ir vertino toliau pateikiamų, pagrindinių architektūros kokybės kriterijų kontekste.

Urbanistinis integralumas

Vienas didžiausių urbanistinio integralumo trūkumų yra projektuojamo priestato smarkus įlindimas į parkinę salos dalį, perkertant Daukanto gatvės ašį, anksčiau aiškiai atibojusią urbanizuotą salos dalį nuo parkinės. Siūlomi sprendiniai nutraukia susiformavusias traukas tarp kairiojo ir dešiniojo salos kranto, kas taip pat nebyloja apie projekto urbanistinį integralumą. Ekspertai atkreipia dėmesį į planavimo dokumentų trūkumą bei neapibrėžtumą, kai planavimo dokumentuose esama prieštaringų nuostatų, klaidinančių projektuotoją. Dalies Tarybos narių nuomone, reikėtų teigiamai vertinti projekte siūlomą „kylančios kalvos“ formavimo idėją, kaip vizualiai mažinančią bendrą pastato tūrį. Ekspertai konstatuoja sporto - sveikatinimo paslaugų infrastruktūrinės funkcijos vientisumą, kuris turėtų būti laikomas pakankamai teigiamu bruožu. Vis dėlto, vertinant bendrą argumentų visumą, Tarybos nariai nutarė, jog projektas neatitinka urbanistinio integralumo kriterijaus.

Miestovaizdis ir estetika

Taryba mano, kad miestovaizdžiui neigiamos įtakos projektas nepadaro, kadangi projekte yra akcentuojama parkinio statinio idėja, o priestato sprendiniai pasižymi harmoningumu ir jautriu kontaktu su supančia aplinka. Estetika taip pat įvertinta, kaip tinkama tolimesniam vystymui. Atkreiptas dėmesys, jog pristatytas objektas iš esmės neformuoja miestovaizdžio ir yra pakankamai neutralus jo atžvilgiu, o tai turėtų būti vertinama teigiamai. Estetiniai sprendiniai pasižymi profesionalumu, juos ekspertai vertina teigiamai. Teigiamai vertinamas ir žemės architektūros metodo estetiškas panaudojimas šiame projekte. Nuspręsta, jog projektas atitinka miestovaizdžio ir estetikos architektūros kokybės kriterijų.

Atitiktis darnaus vystymosi principui

Didžioji dalis Tarybos narių išsakė nuomonę, jog projektas neatitinka darnaus vystymosi principo, nes taip suformuotas Arenos priestatas gali apriboti visuomenės patekimą į kai kurias salos teritorijas ir joje esančius objektus. Įvertinant funkcinį objekto uždaramą, tikėtina, jog objekto prieinamumas bus atitinkamai kontroliuojamas, taip užkertant kelią pilnavertiškam darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Tačiau Taryboje taip pat buvo atkreiptas dėmesys ir į tai, jog projekte santykinai yra išlaikomas darnus ryšys su gamta, išskyrus automobilių stovėjimo vietų prie upės išdėstymą, o kompleksas yra pakankamai kryptingai vystomas sporto ir sveikatinimo paslaugų infrastruktūros plėtojimo atžvilgiu, kas byloja apie funkcinę objekto darną. Vis tik, apibendrinus išsakytus argumentus, Taryboje buvo nutarta, jog projektas neatitinka darnaus vystymosi principo.

Inovatyvumas (naujų technologijų, medžiagų, architektūrinių, urbanistinių sprendimų panaudojimas)

Taryba pasisakė, jog projekte numatyti naudoti dar mažai Lietuvoje išplėtoti žaliosios stogo dangos sprendiniai, turėtų būti vertinami kaip pakankamai inovatyvūs. Denginio konstrukcijos sprendinys, kuris projektui suteikia šiuolaikiškumo, taip pat vadintinas inovatyviu, kaip ir objekto tūrio masės sumažinimas, ištraukiant konstrukcijas ir iš jų sukuriant tam tikrą ažūrinį dekorą. Tačiau ekspertai taip pat išsakė ir abejones, ar tinkamos žaliosios stogo dangos eksploatacijos užtikrinimas, netaps tam tikra našta miestui. Taryba nusprendė, jog projektas iš esmės yra inovatyvus, todėl atitinka šį architektūros kriterijų.

Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas

Taryba nutarė, jog projekte siūlomi sprendiniai atitinka nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Taryba atkreipė dėmesį, jog projektui buvo išduoti KPSD KS specialieji paveldosaugos reikalavimai tvarkomiesiems statybos darbams, kurie paremti Naujamiesčio Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte Nr. KPD-RM-1313 bei kituose kultūros paveldo vietovės Naujamiesčio (U.K. 22149) apskaitos dokumentuose išdėstytais reglamentais, skirtais vizualinės apsaugos pozonei Nemuno slėnyje, Nemuno saloje.

Aplinkos pritaikymas visiems visuomenės nariams – projektavimo visiems (universalus dizaino) principų taikymas, užtikrinant žmonių srautų judumą ir projektuojamų objektų prieinamumą (pasiekiamumą)

Taryba pastebėjo, jog projektas neblogai pritaiko aplinką tik kai kuriems visuomenės nariams. Tačiau tuo pačiu, kaip jau buvo minėta ir anksčiau, Tarybos nariai pasisakė, jog yra tikėtina, kad pateiktas projekto išpildymas, potencialiai apribotų salos prieinamumą, todėl jo pritaikymas visiems visuomenės nariams yra pakankamai abejotinas bei iš esmės neatitinkantis aplinkos pritaikymo visiems visuomenės nariams architektūrinio kokybės kriterijaus.

Funkcionalios pastato struktūros kūrimas

Taryba pažymi, kad vienas iš pagrindinių projekto trūkumų yra platus skirtingų funkcijų išplėtojimas tokioje jautrioje miesto vietoje - ypač numatyta įkurti reabilitacijos klinika. Tokios funkcijos objektas pritrauktų papildomus žmonių srautus, nesusijusius su rekreacine salos parko paskirtimi. Ekspertai mano, jog pastato funkcionalumą ir universalumą apriboja komplikotas prieinamumas, patekimas į jį bei labai grubiai upės pakrantėje suplanuota automobilių stovėjimo aikštelė. Atsižvelgiant į tai, Tarybos nuomone, projektas neatitinka funkcionalios pastato struktūros kūrimo kriterijaus.

IV. TARYBOS REKOMENDACIJOS

1. Arenos rekonstrukcijos sprendinius atlikti visos Karmelitų salos tvarkymo ir naujų objektų projektavimo kontekste, įvertinant ir salos prieigas.
2. Mažinti priestato invaziją į žaliąją salos dalį, galbūt mažinant pastato ilgį, atsisakant kai kurių funkcijų, pavyzdžiui, reabilitacijos centro.
3. Formuoti aiškesnes prieigas prie objekto, plėtoti daugiau ryšių saloje.
4. Neprojektuoti Nemuno pakrantėse automobilių stovėjimo aikštelės, pakrantes paliekant žmonių, bet ne automobilių naudojimui.
5. Kompleksiškai pagrįsti parkingų formavimo saloje sprendinius, atsižvelgiant į skaičiuojamus ir realius parkavimo poreikius, pagal siūlomas statinių funkcijas.

V. TARYBOS IŠVADA

Atsižvelgiant į išsakytus argumentus bei pateikto projekto atitikties architektūros kokybės kriterijams vertinimo visumą, Taryba mano, jog projektas sąlyginai atitinka kokybiškos architektūros reikalavimus. Vis dėlto, Taryba atkreipia dėmesį, kad tam tikri projekto sprendiniai laikytini nevisiškai įgyvendinančiais suformuotus kokybiškos architektūros kriterijus. Manytina, kad tokių sprendinių patobulinimas, projekto autoriams leistų pilnavertiškai įgyvendinti kokybiškos architektūros reikalavimus šiame projekte.

Taip pat pažymėtina, jog esant poreikiui, atsižvelgus į ekspertų išsakytas pastabas, pasiūlymus bei rekomendacijas, Taryba yra pasiruošusi ir vėl įvertinti projektą po papildomo jo autorių pristatymo.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorius

Linas Tuleikis

Tomas Razbadauskis